

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ**

Колективна монографія

Запоріжжя
2020

УДК 61:378:009

Г 94

Рецензенти:

Торкут Н.М., доктор філологічних наук, професор, академік АН ВШ України, директор Навчально-наукового шекспірівського центру, Запорізький національний університет.

Лепський М.А., доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціології Запорізького національного університету

Дяченко М.Д., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та практики перекладу Класичного приватного університету

*Ухвалено до друку рішенням Вченої ради
Запорізького державного медичного університету
(протокол № 2 від 28 вересня 2020 р.)*

Редакційна колегія: д. філол. н., професор **Т.В. Гребенюк**; д. філос. н., професор **В.А. Жадько**; д. філол. н., професор **О.Д. Турган**; д. філос. н., професор **І.Г. Утюж**; к. пед. н., доцент **Л.І. Васецька**; к. пед. н., доцент **К.І. Гейченко**; к. філол. н., доцент **О.В. Гордієнко**; к. пед. н., доцент **А.К. Куліченко**; к. філол. н., доцент **Л.В. Сазанович**; к. н. з держ. упр., доцент **О.В. Соловйова**.

Відповідальний редактор: к. філол. н., доцент **Д.А. Москвітін**.

Г 94 Гуманітарні виміри сучасної медичної освіти : колективна монографія / відп. ред. Д.А. Москвітін. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 172 с.

ISBN 978-966-417-193-X

Колективна монографія містить наукові статті, присвячені актуальним питанням різноманітних галузей медичної гуманітаристики. Автори висвітлюють проблеми філософії, біоетики, лінгвістики, літературознавства, викладання гуманітарних дисциплін у медичних ЗВО та мовної освіти майбутніх спеціалістів у сфері охорони здоров'я. Видання розраховане на студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів закладів вищої освіти та всіх тих, хто цікавиться сучасною медичною гуманітаристикою.

УДК 61:378:009

**За зміст статей і правильне цитування відповідальність
несуть автори.**

© Колектив авторів, 2020

® Видавництво Запорізького державного
медичного університету, 2020

ISBN 978-966-417-193-X

IV. ЛІНГВІСТИКА В КОНТЕКСТІ ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДІЙ.....	104
<i>Гордієнко Олена Вячеславівна</i>	
НАВЧАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК: БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ТА СТРУКТУРА (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ)	104
<i>Вілер Ганна Олександрівна</i>	
ВПЛИВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ НА РОЗВИТОК СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	111
<i>Скрипник Юлія Сергіївна</i>	
<i>Люшинська Ганна Валеріївна</i>	
ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ РЕГІОНАЛІЗМІВ ПОБУТОВОЇ ТА МЕДИЧНОЇ СФЕР ВЖИВАННЯ ПІВНІЧНОГО ТА ЗАХІДНОГО АРЕАЛІВ КАНАДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВАРІАНТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	128
V. МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	135
<i>Гребенюк Т.В</i>	
ІНВАРІАНТНО-ВАРІАНТНИЙ ПІДХІД ДО СВІДОМОСТІ У ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІЙ ТЕОРІЇ О. ПОТЕБНІ	135
<i>Ганошенко Юрій Анатолійович</i>	
ДІАГНОЗ ДОБИ: ПСИХІЧНА ХВОРОБА В ДРАМАТУРГІЇ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА ЯК МЕТАФОРА БУТТЯ В ЕПОХУ МОДЕРНУ	143
<i>Москвітін Дар'я Анатоліївна</i>	
ГЕРМЕТИЗМ, КАБАЛА Й АЛХІМІЯ: ХУДОЖНЯ РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОСТАТІ ДОКТОРА ДЖОНА ДІ В РОМАНАХ Ґ. МАЙРІНКА ТА П. АКРОЙДА	156
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	170

IV. ЛІНГВІСТИКА В КОНТЕКСТІ ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДІЙ

УДК 811.111'374.2/.7:[001.4:61]

Гордієнко Олена В'ячеславівна
кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри іноземних мов
Запорізький державний медичний університет

НАВЧАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК: БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ТА СТРУКТУРА (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ)

Анотація. Дослідження проведено в рамках LSP (language for specific purposes) лексикографії, а саме англomовної медичної термінографії. Мета статті полягає в розробці базових принципів навчального медичного словника та передбачає вирішення низки завдань: вивчення досвіду у сфері теоретичної й практичної лексикографії, окреслення проблем англomовної медичної термінології, розробка системи відбору термінів і структури англomовного навчального медичного словника. Об'єктом дослідження є англomовна медична термінографія, а предметом – принципи укладання англomовного медичного навчального словника. Для досягнення мети було застосовано комплексну методологію: аналітичний огляд теоретичної літератури, виданої в рамках англomовної медичної термінології та науково-практичної термінографії; метод лексикографічного аналізу – для розробки структури словника; метод критичного аналізу – для вивчення особливостей укладання словника; зіставний метод – для узагальнення отриманих даних. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в статті вперше досліджено проблеми термінографічної реєстрації англomовного медичного терміна з екстраполяцією на методи й підходи, що застосовуються під час кодифікації медичного концепту в навчальному словнику. У статті вивчено досвід укладання навчальних словників, запропоновано основні принципи композиції словника. Розроблено систему відбору термінів, які можуть бути включені до словника, з урахуванням рівня володіння студентами англійською мовою та фаховою термінологією. Результати дослідження засвідчили, що під час розробки базових принципів створення навчального медичного словника необхідно враховувати особливості медичної термінологічної системи (включаючи грецьку, латинську й англійську мови) і системні відносини всередині неї, а також досвід, накопичений у медичній термінографії та загальній лексикографії. Дефініція, яка буде уведена до складу словника, має включати і лінгвістичні, й енциклопедичні параметри, що сприятиме системному розумінню медичного терміна користувачем, беручи до уваги такі особливості медичної термінології, як етимологія і багатозначність терміна, наявність синонімії, аббревіатур, епонімів, скорочень та неологізмів. Враховуючи увесь комплекс вимог, до робочих груп, які будуть працювати над створенням навчальних словників таких типів, мають бути залучені як лінгвісти, так і спеціалісти різних галузей медицини. На деяких етапах необхідною буде й допомога програмістів.

Ключові слова: англomовна медична термінографія, навчальний словник, медичний термін, структура словника, полісемія.

Abstract. The work was conducted within the framework of LSP (language for specific purposes) lexicography, English medical terminography. The purpose of the

article is to work out the basic principles of learner`s medical dictionary. The tasks of the research are to study the experience in the field of theoretical and practical lexicography, to outline the problems of English medical terminology, to develop a system of selection of terms and structure of English learner`s medical dictionary. The object of the study is English medical terminography and the subject is the principles of compiling English medical learner`s dictionary. To achieve this purpose, a comprehensive methodology was applied: an analytical review of theoretical literature published in the framework of the English medical terminography, scientific and practical terminology; the method of lexicographic analysis was employed to work out a dictionary structure; the method of critical analysis was used to study the features of dictionary compilation; the comparative method was applied to summarize the data obtained. The scientific novelty of the study is that the article first explores the problems of terminographic registration of English medical term with the extrapolation to methods and approaches used in the codification of the medical concept in a learner`s dictionary. The article examines the experience of learner`s dictionaries compilation, proposes the basic principles of the dictionary composition. Taking into account students` level of proficiency in English and special terminology, the system for selecting terms into the dictionary has been developed. The results of the study have shown that the development of basic principles for the creation of learner`s medical dictionary should consider the peculiarities of medical terminology system (including Greek, Latin and English) and the systematic relationships within it, as well as the experience gained in medical terminography and general lexicography. The definition should include both linguistic and encyclopaedic parameters, it will facilitate the systematic understanding of a medical term by users, taking into account such features of medical terminology as etymology and polysemy of the term, synonymy, abbreviations, eponyms and neologisms. In view of the suggested range of requirements, linguists as well as specialists in various fields of medicine should be involved into the groups that will work at the creation of such types of learner`s dictionaries. At some stages, the assistance of programmers will be necessary.

Key words: *English medical terminography, learner`s dictionary, medical term, dictionary structure, polysemy.*

Вступ

Стрімкий розвиток технологій надає широкі можливості для швидкої продуктивної взаємодії науковцям різних сфер діяльності з метою своєчасного вирішення проблем суспільства, у тому числі й в загальноєвропейському вимірі. Особливо нагальним сьогодні є питання інтегрованої роботи лінгвістів і медиків для створення плідної комунікації на різних рівнях: між спеціалістами в різних галузях медицини та суміжних галузях знань, між лікарем і пацієнтом, між викладачем і студентом. Фінальною метою такої співпраці є своєчасні діагностика, лікування та профілактика хвороб.

Глобалізація англійської мови вимагає саме від лексикографів системного вивчення питань медичної термінографії (LSP лексикографії) з метою усунування труднощів розуміння, інтерпретації та використання медичних термінів за допомогою словників. Це є складним завданням, вирішення якого має бути структуровано на декілька етапів з урахуванням потреб користувача.

Наше дослідження присвячено навчальній лексикографії як складовій англомовної медичної лексикографії, яка є недостатньо вивченою в лінгвістичних студіях, незважаючи на існування значної кількості словників

різних типів. З практичного боку ми вбачаємо нагальну необхідність розробки чіткої структури навчальних словників та подальшого їх впровадження у навчальний процес з метою забезпечення участі українських студентів у міжнародних обмінах, наукових конференціях, а також успішного складання англомовних компонентів професійних іспитів (КРОК, IFOM, STEP та ін.).

Аналітичний огляд літератури засвідчив, що питання багатозначності терміна, використання абревіатур, скорочень, неологізмів тощо науковці досліджували досить широко (А. В. Косенко [3], С. І. Маджаєва [4], В. Dzuganova [9], S. Micic [15], V. Soler [16] та ін.). У загальній та науково-технічній термінографії існує низка праць (К. Я. Авербух [6], О. М. Карпова [12], Н. Bejoint [7], S. Landau [11], S. Nielsen [13], P. G. J. van Sterkenburg [5] та ін.), присвячених різноманітним галузям знань, але лакуна, присвячена системному підходу у вирішенні питань теоретичної термінографії саме галузі медицини, залишається незаповненою, що й зумовлює **актуальність** цього дослідження.

Мета нашої статті – розробити базові принципи навчального медичного словника. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**: вивчення досвіду в сфері теоретичної та практичної лексикографії, окреслення проблем англомовної медичної термінології, розробка системи відбору термінів і структури англомовного навчального медичного словника.

Об'єктом дослідження є англомовна медична термінографія, а **предметом** – принципи укладання та структура англомовного медичного навчального словника. Для досягнення мети було застосовано комплексну **методологію**: *аналітичний огляд* теоретичної літератури, виданої в рамках англомовної медичної термінології та науково-практичної термінографії; *метод лексикографічного аналізу* – для розробки структури словника; *метод критичного аналізу* – для вивчення особливостей укладання словника; *зіставний метод* – для узагальнення отриманих даних. **Наукова новизна дослідження** полягає в тому, що в статті вперше досліджено проблеми термінографічної реєстрації англомовного медичного терміна з подальшою екстраполяцією на методи й підходи, що застосовуються під час кодифікації медичного концепту в навчальному словнику.

Результати дослідження.

1. Загальнотеоретичні висновки

R. R. K. Hartmann та G. James у праці «Dictionary of lexicography» пропонують таке визначення навчального словника: «learner's dictionary – a pedagogical dictionary aimed primarily at non-native learners of a language...The true dictionary as a learning tool...is still in its infancy» [8, с. 83] та навчальної лексикографії «pedagogical lexicography – a complex of activities concerned with the design, compilation, use and evaluation of pedagogical dictionaries» [8, с. 107]. Таким чином, навчальну медичну лексикографію можна розглядати як комплекс заходів, спрямованих на розробку, укладання та аналіз (оцінювання) навчальних словників.

Досвід загальної та спеціальної термінографії засвідчує, що основними функціями термінологічних словників є збір, кодифікація та передача медичних знань. Під час складання словників такого типу необхідно

враховувати такі принципи, як систематизація, стандартизація й уніфікація терміна, доступність матеріалу для користувача. Для навчальних медичних словників додається ще й навчальна функція, здійснення якої сприяє систематизації знань та розвитку комунікативної компетенції студентів.

Наші наукові розвідки [1, 2] засвідчують, що під час розробки навчального медичного словника необхідно враховувати особливості медичної термінологічної системи (включаючи грецьку, латинську й англійську мови), досвід, накопичений у сфері медичної термінографії, рівень володіння користувачем англійською мовою, рівень володіння користувачем термінологічним апаратом, потреби користувача (анкетування викладачів і студентів).

Зіставлення всіх отриманих даних, а саме досвіду, накопиченого в загальній лексикографії, навчальної лексикографії та результатів нашого дослідження медичної термінографії як в діяхронії, так і на синхронних зрізах, дало змогу розробити основні принципи створення англословного навчального медичного словника. Ці принципи можуть бути використані під час складання загальномедичних навчальних словників і навчальних словників окремих медичних сфер.

2. Деякі особливості навчального словника залежно від його типологічних параметрів

Аналіз існуючих у лексикографії підходів до створення типологічної класифікації словників та розроблена в наших попередніх працях [10] типологія англословних медичних словників дають змогу стверджувати, що структура словника безпосередньо залежить від його типу.

З огляду на особливості медичного терміна, інструменти медичної термінографії та вимоги користувача, структура навчального медичного словника може варіюватися і мати свої особливості залежно від таких параметрів: подача інформації, часова перспектива, включення лексики, кількість мов, мета, адресат, розмір і форма словника. Далі запропоновано можливі особливості навчального словника залежно від його типологічних параметрів.

З погляду подачі інформації – лінгвістичний з елементами енциклопедизації, оскільки словникова дефініція не може не включати коротку позалінгвістичну інформацію в рамках термінологічного концепту для його системного розуміння, або енциклопедичний (якщо словник розробляється на профільних медичних кафедрах).

З погляду часової перспективи – діяхронічний із включенням етимологічної характеристики терміна, необхідної для розуміння й правильного вживання терміна користувачем, але без історичної характеристики, оскільки інформація про зміну форми й значення терміна протягом різних часових відрізків є не актуальною для адресата.

З погляду включення лексики – загальномедичний або вузькоспеціальний (окремих медичних сфер).

За кількістю мов – одномовний, двомовний або багатомовний.

З погляду мети словника й адресата – навчальний словник для студентів, магістрантів або аспірантів (залежно від рівня володіння мовою й року навчання).

За розміром – короткий (словник-мінімум для КРОК, ЕДКІ, IFOM), середній або великий.

За форматом – паперовий або електронний.

3. Базові принципи структури англomовного навчального медичного словника (АУМС).

Проект словника, який розробляється у статті, виконано відповідно до основних вимог термінографії (уніфікація й стандартизація терміна, доступність матеріалу для адресата) [11]. Він також враховує особливості медичної термінології (багатозначність терміна, синонімія, використання абревіатур, наявність епонімів, скорочень, неологізмів) і заснований на таких принципах:

1. Принцип лінгвістичної подачі інформації (фонетична, граматична, семантична) для усунення проблем вимови, правопису й правильного граматичного узгодження роду, числа та відмінка з короткою позалінгвістичною пояснювальною інформацією, яка усуває труднощі розуміння терміна (у вигляді схем, ілюстрацій, малюнків).

2. Принцип діахронічного підходу – під час включення інформації про походження терміна для усунення труднощів розуміння значення й використання терміна (пояснення латинських або грецьких терміноелементів).

3. Принцип включення до словника загальномедичної та вузькоспеціалізованої медичної лексики, згідно з навчальним планом у медичному вузі.

4. Принцип одномовного пояснення терміна (English-English) для використання словника як українськими, так і іноземними студентами (спільною мовою серед усіх студентів є англійська).

5. Принцип східчастого (градуального) включення лексики до словника, залежно від рівня мови, відповідно до системи CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) та року навчання користувача.

4. Система відбору термінів до словника АУМС

Відбір термінів до словника АУМС пропонується проводити з матеріалів баз даних Pub Med і BNC (The British National Corpus), анатомічної номенклатури, ICD (The International Classification of Diseases – МКХ (міжнародна класифікація хвороб), SNOMED CT (систематизована медична номенклатура, що систематизує клінічні терміни), фармакопей, біологічних і хімічних номенклатур, загальних і медичних словників, а також інших словникових довідників.

Під час відбору термінів рекомендовано враховувати навчальний план року навчання користувача та його рівень володіння англійською мовою відповідно до CEFR (1й курс – B1; 2й, 3й – B1+; 4й, 5й – B2, магістранти, аспіранти – C1). Далі подано тематику відбору термінів за кожним курсом навчання:

1-й курс. Анатомія людини, Безпека життєдіяльності, Основи біоетики та біобезпеки, Біологічна та біоорганічна хімія, Гістологія, цитологія та ембріологія, Історія медицини, Медична біологія, Медична та біологічна фізика, Медична хімія;

2-й курс. Анатомія людини, Біологічна та біоорганічна хімія, Гістологія, цитологія та ембріологія, Догляд за хворими, Клінічна анатомія та

оперативна хірургія, Медична інформатика, Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Охорона праці в галузі, Підготовка офіцерів запасу (військова медицина), Фізіологія;

3-й курс. Гігієна та екологія, Загальна хірургія, загальномедична термінологія для КРОК 1, Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Патоморфологія, Патофізіологія, Пропедевтика внутрішньої медицини, Пропедевтика педіатрії, Сестринська практика, Соціальна медицина, Громадське здоров'я, Фармакологія;

4-й курс. Акушерство і гінекологія, Внутрішня медицина, Дерматологія, венерологія, Медичне право, Медична генетика, Медична психологія, Неврологія, Оториноларингологія, Офтальмологія, Педіатрія, Підготовка офіцерів запасу (військова медицина), Психіатрія, Наркологія, Соціальна медицина, Судова медицина, Урологія, Фізична реабілітація, Спортивна медицина, Фтизіатрія, Хірургія ;

5-й курс. Акушерство і гінекологія, Анестезіологія та інтенсивна терапія, Внутрішня медицина, Дитяча хірургія, Дитячі інфекційні хвороби, Екстрена та невідкладна медична допомога, Епідеміологія, Інфекційні хвороби, Клінічна імунологія та алергологія, Клінічна фармакологія, Нейрохірургія, Онкологія, Педіатрія, Професійні хвороби, Радіаційна медицина, Соціальна медицина, Травматологія й ортопедія, Хірургія;

Магістранти та аспіранти. Науково-технічна термінологія, медична термінологія.

5. Структура АУМС

Запропоновано такі компоненти *мегаструктури словника*: передмова, зміст, список консультантів, правила користування словником, власне словник і додатки. У передмові подано коротку характеристику медичного терміна, граматичні таблиці узгодження іменників і прикметників.

Сам словник складається з шести окремих словників згідно з роком навчання студента. Словникові статті у кожному з них подано системно й за алфавітом.

У додатках подано інформацію про найбільш часто використовувані терміноелементи, їх етимологію й приклади використання, список абревіатур і символів (грецький алфавіт, символи). Завершується словник бібліографічними даними та списком рекомендованої літератури для студента.

Макроструктура словника передбачає розташування словникових статей за алфавітом, включення основних, другорядних словникових введів і підвведів, використання перехресних посилань. Словникові статті мають за наявності включати похідні від заголовного терміна. Вхідними одиницями словника є терміноелементи, іменники й прикметники.

До структури словникової статті входять ілюстрації, схеми, таблиці. Використано гіперактивні посилання або посилання на відео в електронному форматі словника. Включено як загально медичну, так і спеціалізовану медичну лексику.

Мікроструктура словника – складна, багатокomпонентна та поєднує в собі лінгвістичні й енциклопедичні параметри.

Лінгвістичні параметри включають визначення (одне або декілька) терміна з описом інформації про форму слова, орфоепічні характеристики, граматичну, етимологічну та семантичну інформацію.

Заголовні слова розділені на склади та супроводжуються фонетичною транскрипцією з позначенням наголосу, потім подається граматична інформація, етимологічна характеристика (мова походження із зазначенням терміноелемента/ів або правопису терміна на мові оригіналу), семантична інформація (одна або декілька дефініцій).

Енциклопедичні параметри на рівні *мікроструктури* представлена у вигляді ілюстрацій (фотографії, малюнки, схеми, таблиці і т.д.) і бібліографічної інформації, включених до словникової статті. Цей термінографічний інструмент дає змогу доповнити лінгвістичні та позалінгвістичні характеристики терміна з максимально можливою кодифікацією й систематизацією всієї інформації про той чи інший медичний концепт.

Висновки

Згідно з результатами дослідження, доходимо таких висновків. Під час розробки базових принципів навчального медичного словника необхідним є застосування системного підходу: врахування особливостей медичної термінологічної системи (включаючи грецьку, латинську та англійську мови) та системних відносин всередині неї, а також досвіду, накопиченого в медичній термінографії й загальній лексикографії. Особливо важливо взяти до уваги та застосувати під час відбору термінів до словника потреби користувача, його рівень володіння англійською мовою та термінологічним апаратом. Дефініція у словнику має включати і лінгвістичні, й енциклопедичні параметри, що сприятиме системному розумінню медичного терміна студентом, враховуючи такі особливості медичної термінології, як етимологія та багатозначність терміна, наявність синонімії, аббревіатур, епонімів, скорочень та неологізмів. Враховуючи увесь комплекс вимог, до робочих груп, які будуть працювати над створенням навчальних словників, мають бути залучені як лінгвісти, так і спеціалісти різних галузей медицини. На деяких етапах необхідною буде й допомога програмістів.

Перспективою подальшого дослідження є детальна розробка проекту словникової статті навчального медичного англomовного словника для студентів медиків із застосуванням електронних технологій.

Список використаної літератури

1. Гордиенко Е.В. Актуальные проблемы англоязычной медицинской терминологии и методы их решения (на материале Dorland's Illustrated Medical Dictionary) // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. Серія "Філологічні науки" Чернівці–Сучава: БДМУ. 2019. № 3 (23). С. 15-20.
2. Гордиенко Е.В. Зарождение медицинской терминологии сквозь призму формирования и развития медицинской терминологии // Актуальные проблемы романо-германской филологии и методики преподавания иностранных языков. Материалы IX Международной научной конференции, Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины, Гомель, Беларусь. 2019. С. 130-134.
3. Косенко А. В. Основні характеристики англійської медичної термінології / А. В. Косенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2015. Т. 2. № 18. С. 68-70.
4. Маджаева С.И. Проблема лексикографического описания медицинских терминов // Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 2, Языкознание. 2009. № 1 (9). С. 179-184.

5. A Practical Guide to Lexicography, ed. by P. G. J. van Sterkenburg, John Benjamins Publishing, 2003. 459 p.
6. Averboukh K. Ya., Karpova O. M. Problem of LSP Teaching with Special Reference to Market Economy Terms, *Essays on Lexicon, Lexicography, Terminography in Russian, American and Other Cultures*, ed. by O. Karpova, F. Kartashkova, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2007, P. 124–133.
7. Bejoint H. The Lexicography of English. From Origins to Present, N.Y.: Oxford University Press, 2010, 544 p.
8. Dictionary of Lexicography / edited by Hartmann R.R.K. and G. James. – London and New York: Routledge, 2002.
9. Džuganová B. English medical terminology – different ways of forming medical terms, *JAHР*. 2013. Vol. 4, No. 7. P. 55–59.
10. Gordiyenko O.V. Some approaches to classification of dictionaries in lexicography. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2020. VIII (64), Issue 216. P. 26-29.
11. Landau S. I. Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography, 2nd edn, Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 496 p.
12. Lexicography and Terminology: A Worldwide Outlook / ed. by O. Karpova, F. Kartashkova. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2009. 205 p.
13. Lexicography in the 21st Century. In Honour of Henning Bergenholtz (Terminology and Lexicography Research and Practice (TLRP) / ed. by S. Nielsen, S. Tarp. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2009. Vol. 12. 341 p.
14. Manual of Specialised Lexicography: the Preparation of Specialised Dictionary / ed. by H. Bergenholtz, S. Tarp, Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1995. 254 p.
15. Mičić, S. Languages of Medicine – Present and Future. *JAHР*. 2013. Vol. 4, No. 7. P. 217–233.
16. Soler V. Medicine and linguistics: A necessary symbiosis in medical titles. *The Journal of the European Medical Writers Association*. 2007. Vol. 16, No. 4. P. 151–152.

УДК 81'373=811.111'06

Вілер Ганна Олександрівна
старший викладач кафедри іноземних мов
Запорізький державний медичний університет

ВПЛИВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ НА РОЗВИТОК СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Стаття присвячена проблемі вивчення неологізмів англійської мови, які відображають спосіб життя представників сучасного американського суспільства. Сучасна лінгвістика вважає мову складною динамічною системою, напрямком і характер якої підпорядковані загальним законам діалектики. Найбільш активний розвиток мови здійснюється в царині лексики, що зумовлено більш високим ступенем екстралінгвістичної детермінованості. Основним процесом у розвитку лексики на сучасному етапі лінгвісти вважають процес неологізації,